

KALPLERİN MÜHÜRLENMESİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

الصَّبُّ لَسْتُ أَكُلُهُ وَلَا أُحَرِّمُهُ

(ط. حم. خ. م. د. ت. ن. ه. عن ابن عمر؛ ه. عن خزيمة بن جزء)

RE. 220/1 (Ed-dabbu lestü âkiluhû, ve lâ uharrimuhû.) Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

“—Seyyidü’s-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât! [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Dab Eti Yenir mi?

Tayâlisî, Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud, Tirmizî, Neseî ve İbn-i Mâce, Abdullah ibn-i Ömer RA’dan; İbn-i Mâce, Huzeymetü’bnü Cez’in RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

الضَّبُّ لَسْتُ أَكُلُهُ وَلَا أُحْرِمُهُ

(ط. حم. خ. م. د. ت. ن. ه. عن ابن عمر؛ ه. عن خزيمة بن جزء)

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.XVII, s.218, no:5110; Müslim, *Sahîh*, c.X, s.102, no:3599; Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.442, mo:1712; Neseî, *Sünen*, c.XIII, s.270, no:4240; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.9, no:4562; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.III, s.156, no:4827; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.433, no:3902; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.225, no:5467; *Müsnedü’l-Hamîdî*, c.II, s.285, no:641; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VIII, s.78, no:24828; Taberî, *Tehzîbü’l-Âsâr*, c.I, s.239, no:393; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.256, no:1877; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IX, s.447, no:3236; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.IV, s.102, no:3796; Şeybânî, *el-Âhâd ve’l-Mesânî*, c.II, s.587, no:1411; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXV, s.456; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.V, s.335; Huzeymetü’bnü Cez’in RA’dan.

Taberî, *Tehzîbü’l-Âsâr*, c.I, s.227, no:380; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

RE. 220/1 (Ed-dabbu lestü âkiluhû, ve lâ uharrimuhû.)

(Ed-dabbu lestü âkiluhû) “Keleri yemem, (ve lâ uharrimuhû) haram da etmem.”

Bu hadis-i şerif *dab [keler]* denilen bir mahlûktan bahsediyor. Bu mahlûk Cenâb-ı Hakk'ın kudretini bize gösteren bir mahlûk. Bu kediden ufak bir mahlûktur. Aynı zamanda derisiz, tüyü de yok. Bu mahlûk kat'iyen su içmez, susuz yaşar. Kara mahlûkudur, fakat suya ihtiyacı yoktur. Ömrü de çok uzun. En aşağı yedi yüz sene yaşarmış. Fakat köstebek gibi toprak altında yaşar.

Yine *zarban [kokarca]* denilen bir hayvan var. Bundan büyük, fakat canavar aslında. O hayvan, Allah'ın kudreti ona bir pis koku vermiş. Öyle bir pis koku ki, bir insan üzerine o kokusunu salsa, ölünceye kadar, üstündeki o esvabı parçalayınca kadar ondan o koku gitmezmiş. O kokuyu gidermenin imkânı olmuyormuş. İstedikçe kadar yıka, temizle, o kokuyu gideremiyorsun.

Şimdi bu mahlûku yemek istiyor. Yemek istediği vakitte, onun deliğine gidiyor, kokusunu veriyor içeriye. Bu hayvan o kokuya dayanamıyor. O pis koku, dayanılacak gibi değil. O kokuya dayanamadığı için çıkmak mecburiyetinde kalıyor, çıkınca da yakalayıp yiyor. Çünkü derisi de yok. Demek, müdafaa gücü de yok kendinde... Böyle bir mahlûk.

Rasûlüllah SAS Efendimiz:

“—Ben onu yemem ama haram da etmem!” demiş.

Buna göre bazı büyükler kerahatine karar vermişler. Madem ki Efendimiz yemiyor, öyleyse kerahattir, yemeyiz demişler. Üç imam bunun kerahatine karar vermiş. Hanefiler de bunun içinde.

Bunun yaratılışı özelliği, erkeklik aleti iki tane. Ancak kırk günde bir damla işermiş. Ne acayip mahluk yani. İnsan hep bilgilerini ortaya dökse, bunun içinden çıkamaz. Tabiat kanunlarının tamamıyla üstüne çıkıyor. Kudret-i ilahiye öyle senin aklınla, tabiatınla olacak şey değil. Derisi yok, tüyü yok, su içmeden yaşasın, kırk günde bir kere bir damla bevl etsin. Bu ne kadar acayip bir şey.

Bunun ağzının dişleri de düşmezmiş. Yedi yüz sene boyunca hiç bozulmadan duruyor. Biz dişlerimizi fırçalarız, sabunlarız, çeşitli macunlarla ovarız. İşte kırkı elliyi bulan zor olur. Ondan sonra başlar birer ikişer dökülür. Altmış, yetmiş dedin mi ağızda diş de kalmaz.

Bu hayvancağыз sıcağa da dayanacak hali yok, çünkü tüy yok üzerinde. Soğuğa da dayanacak hali yok, derisi de yok üzerinde. Biz azıcık rüzgâr aldık mı dişlerimize nevazil düştü diyoruz. Vay vay vay diş ağrısı. Neden? Hilkatimiz zayıf.

Bak buna Allah o kadar acziyle beraber sağlam yaratmış. Hem aczi var, hem de sağlamlığı var bir taraftan. Biz de sözde sağlamız ama aczimizi bir türlü kabul edemiyoruz.

Bunlar kudret-i ilâhiyeyi bize gösteren alâmetlerdir. Dünya'nın her tarafı, ayat-ı ilâhiyeleri bize gösteren bir tablodur yani. Diyorlar ki kâinat bir kitab-ı ilahidir, yazısız bir kitap. Neresine bakarsan bak, her tarafından biraz insan ince bir şeyle düşündü müydü Allah'ı bulmamasına imkân yok...

b. Mescidde Gülmek

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

الضَّحِكُ فِي الْمَسْجِدِ ظُلْمَةٌ فِي الْقَبْرِ

(الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

RE. 220/2 (Ed-dahikü fi'l-mescidi zulmetün fi'l-kabri.)

“Mescidde gülmek, kabirde karanlıktır.”

Gülmek nerede olursa olsun abes bir şeydir, her zaman çirkindir. İyi insanlar, olgun insanlar, kâmil insanlar gülmezler. Efendimiz hiç gülmemiş. Büyükler de gülmezler. Ancak tebessüm ederler gülünecek bir şey olursa. Tebessüm başka, gülmek başka. “Hah hah hah...” diye güler insanlar. Bu ayıp ve çirkin bir şeydir.

Gerek gülenler, gerek güldürmek için oyun yapanlar makbul insanlar değildir.

² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.431, no:3891; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.668, no:20826; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.108, no:13893.

Bahusus bir mescid, cami içerisinde olursa bu gülme, kabirde zulmete, karanlığa sebep olur.

İlk menzil, bizim ilk gideceğimiz yer, ahiretin ilk kapısı kabirdir. Ahiret mezarlıktan başlar. İlk önce gülmenin cezasını, acısını orada görecek. Onun için diyorlar ki:³

النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا

(En-nâsü niyâmün) “İnsanlar uykudadırlar, uyumaktadırlar.

(Feizâ mâtû, intebehû) Ne zaman ki ölürler, o zaman uyanırlar.”

Hani şimdi herkes kendini uyanık zannediyor. Ölünce anlayacak işi. Şimdi anlamıyor, gidiyor böyle. Fakat ölünce anlayacak, “Vah vah, ne kadar gaflet içindeymişim ben, ne kadar aldanmışım ben, vay benim halime!” diyecek. O zaman anlayacak ama iş işten geçmiş olacak.

Ed-dıhk, gülmek, sürur alâmeti. (Yümîtü'l-kalb) Aynı zamanda da kalbin ölümüne sebep oluyor. Yani düşünceli adam gülmesine imkân olmaz. Şuurlu insan, niçin gülüyorum ben, nevar gülünecek... Utanır yani. Şimdi biz büyük bir insanın önünde olsak, gerek reis-i cumhur olsun, gerek vekiller olsun, hangisinin önünde olsa, “Hah ha...” diye gülebilir miyiz?

³ Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.312, no:2795; Hz. Ali RA'ın bir sözüdür.

Terbiyemizle, edebimizle otururuz. Sorarlarsa, bir şey biliyorsak söyleriz, bilmiyorsak kızarır, bozarır gene önümüze bakar dururuz. Neden? Karşımızda bir büyük var da, o büyüğe saygının iktizası, adab-ı muaşeret diyorlar ya, bunu icab ettiriyor.

Fakat insan ne kadar gafildir ki, kendisiyle daima hazır bulunan, hiçbir an kendisinden ayrılmayan Mevlâsını unutuyor, hatırlamıyor. “Hah hah ha...” diyerek kahkahalar içerisinde gülüyor ve ağzından çıkan çeşitli boş sözlerle ömrünü söndürüyor. Şimdi karşımızda gördüğümüz adamı görünce utanıyoruz, sıkılıyoruz. Ya Mevlâmız? Hiç hatırımıza gelmiyor.

Halbuki biz müslümanız el-hamdü lillah. Ta çocukluğumuzdan beri duya gelmişizdir ki Allah-u Teâlâ bizimledir. Okuyorsak kitabımızı:

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ

(الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm eynemâ küntüm*) “Siz nerede olursanız olun, o sizinle beraberdir.” (Hadîd, 5774) diyor Hz. Allah Celle ve A'lâ... Ne demek bu?

Allah-u Teâlâ'nın kuluyla irtibatı bak nasıl:

“—Her zaman seninleyim ben! Sen nerede olursan ol. Gökte ol, yerin altında ol. Ben seninle beraberim. Senin her haline muttaliyim. Söyle bana ne söyleyeceksen. İste benden ne isteyeceksen. Halini bana arz et.

Seni yaratan benim, mâbudun benim, senden hiç ayrılığım yok!” diyor.

Sen bunu unutuyorsun. Gülmeler, kahkahalar, boş sözler, faydasız sözler. Bunlar hep şuarsuzluk alâmeti.

Cenâb-ı Hak tabii bizi yarattıktan sonra, bizim de böyle kâmil olabilmemiz için büyük insanlar içimizden gelmiş. Onlara peygamber diyoruz. Daha ufak olursa, evliya diyoruz. Bunların hallerine biraz şöyle nazar edecek olursak ne kadar sakin, ne kadar edeplidirler. Her halleri edepten ibaret. Öyle ağzına geleni konuşsun, boş konuşsun, saatlerce konuşsun... Bunu kendini bilen hiç kimse yapmaz. Onlar daima huzur içerisindedirler.

Neden konuşmuyor?

Huzur içerisinde, Rabbinin huzurunda olduğundan agâh, uyanık. Onun için onun huzurunda teeddüb ediyor konuşmaya. Ancak iktiza ederse, bir şey söyleyecek. Orada bize ders veriyor. Siz de böyle yapın diyor.

Onun için Peygamber SAS’i gülerken hiç gören olmamış. Konuştukları vakitteki konuşmalarını, yâni hadis-i şerifleri dinliyorsunuz işte burada. Üç beş kelamdan ibaret. Nedir maksat? Az sözle çok mânâlar ifade ediyor.

Zaten, söz çok olursa hiç kıymeti olmaz. Bizim bozuk paralar gibidir çok söz. Bir tane altın, sürülerle bozuk paraları satın alır. Sen bir tane söyle, altın gibi söyle. Birçok söyleyişinde para etmez. Satın alan bile olmaz onları. Kendi kendini mahvedersin, boşu boşuna...

c. Vasiyette Haksızlık Etmek

İbn-i Cerir, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

الضَّرَارُ فِي الوَصِيَّةِ مِنَ الكَبَائِرِ

(ابن جرير عن ابن عباس)

RE. 220/3 (Ed-dırâru fi'l-vasiyyeti mine'l-kebâir.) “Vasiyette varislerin zararına hareket etmek kebairdendir.”

Vasiyet, her mü'mine vacibtir. Her mü'min ölmezden evvel, sağlığında, hayatında kendi malı hakkındaki fikirlerini güzel kimselerin önünde yazar, imzalar, şahitli ispatlı, isterse noterde yaptırır. Bu benim vasiyetimdir der.

Ne kadar param var benim? Farz edelim ki dört yüz bin liram var. Yahut neyse... Bunun üçte biri kendi hakkım. Üç yüz bin dersek, yüz bin lirasına sahiptir kendisi. Öldükten sonra da o yüz bin lira onun hakkıdır. Ancak o yüz bin lira hakkında vasiyet yapabilir.

“—Benim yüz bin lira paramdan, size bıraktığım mirastan yüz bin lirası ile şu şu şu işleri yapmak için size vasiyet ediyorum!” der.

⁴ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.5, no:8947; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XI, s.204, no:31578; Abdürrezzak, *Musannef*, c.IX, s.88, no:16456; Ukaylî, *Duafâ*, c.VI, s.62, No:1338; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.433, no:3900; Taberî, *Tefsir*, c.VIII, s.65, no:8784; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, z.619, no:46081; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.108, no:13895.

Bunun fazlasını yaparsa, yüz binin üzerinde iki yüz bin lirasını vasiyet ediyor. “Cami yaptırın, hamam yaptırın, yol yaptırın, çeşme yaptırın!” diyor harcıyor. Bu kebâirdendir. Çünkü senin bıraktığın mirasçının hakkına tecavüzdür bu. Senin hakkın ancak yüz bin lira idi. Yüz bin liranın üstündeki mirasa ait yapacağın vasiyet günah-ı kebâir olarktan ahirete göçmene sebep olur.

Bazen de hileli taraflara gidiyorlar. Benim filan adama şu kadar borcum var, o kadar borcuma mukabil bu evimi ona ben veririm diyor. Halbuki mirasçılar elinden almasın diyerekten, ona bir borç senedi veriyor. Bu da kebairin içerisine dahildir, çünkü hiledir.

Yalnız bu yapacağı vasiyette, eğer takarrub-i ilahîyi kasederek bir mescid yaptırmak istiyorsa, parasının hepsini oraya vermekte hürdür. Üç yüz bin lirası vardı ya, “Üç yüz bin liramlarla filan yere bir cami yaptırın!” dedi. Sağ kendisi daha... Parasını kullanmakta serbesttir, para kendisininindir, sözü parasına geçer. Üç yüz bin lirasını, “Ahiretteki defterimin işleme için, mirasçıya bırakacağıma böyle bir hayır yaparım!” demesinde günah yoktur.

d. Kabrin Sıkması

Râfiî, Muaz ibn-i Cebel RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

الضَّمَّةُ فِي الْقَبْرِ كَفَّارَةٌ لِكُلِّ مُؤْمِنٍ لِكُلِّ ذَنْبٍ بَقِيَ
عَلَيْهِ لَمْ يُغْفَرْ لَهُ وَذَلِكَ أَنَّ يَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا ضَمَّهُ
الْقَبْرُ ضَمَّةً فِي أَكْلَةِ شَعِيرٍ

(الرافعي عن معاذ)

RE. 220/4 (Ed-dammetü fi'l-kabri keffâretün li-küllü mü'minin, li-küllü zenbin bakıye aleyhi lem yuğfer lehû, ve zâlike enne yahya'bne zekeriyyâ dammehü'l-kabru dammeten, fî ekleti şaîrin.)

(Ed-dammetü fi'l-kabri) “Kabrin sıkması, (keffâretün li-küllü mü'minin, li-küllü zenbin bakıye aleyhi lem yuğfer lehû) affedilmeyip üzerinde kalan günahları sebebiyle her mü'min için kefarettir. (Ve zâlike enne yahya'bne zekeriyyâ dammehü'l-kabru dammeten, fî ekleti şaîrin) Zekeriya oğlu Yahya AS var ya, onu kabrin sıkması, yediği bir arpa sebebiyle olmuştur.”

Hani biz birbirimizi kucaklarız ya, damme, kucaklayıp da sıkmak demek.

⁵ Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.II, s.433, no:3901; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.642, no:42536; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XIV, s.108, no:13896.

Kabrin de bunun gibi bir sıkması vardır. Bu sıkılmak, mü'min için tevbe edemediği, üzerinde kalmış günahları için bir kefarettir. Kabir sıkacak ama, günahları da bu sıkma vesilesiyle dökülecektir, affolunacaktır.

Biraz önce, o dab denilen hayvanın işine aklımız ermedi. Derisi yok, tüyü yok, su da içmeden 700 sene Allah yaşatıyor onu. Bizim derimiz de var, evimiz de var, pek yaşasak işte 70-80 sene yazıyoruz. Onu böyle yapan Allah Celle ve A'lâ...

Şimdi diyeceksin ki:

“—O toprak kazılmıştır. İçeride bir metreden fazla da genişlik var, nasıl sıkılır bu?”

Toprak birbirine girsin de, bu adam arasında sıkılsın; bu bizim kafamızın almadığı bir şey? Bunu böyle anlatmak da çok zor bir şey. Oraya girdiğimiz zaman, nasıl sıkıldığını göreceğiz onun. O zaman ister inan ister inanma...

Bazen dünya bile adama dar geliyor arkadaş! Koca dünya adama dar geliyor da kaçacak yer bulamıyor insan.

“—Dünya dar gelir mi ya! Ucu bucağı belli değil, koskoca bir ülke işte...”

Ama ne diyoruz:

“—Dünya bana dar geldi, zindan oldu.” diyoruz.

“—Neden?”

Sıkılıyor içerde, rahatlık yok, huzur yok kendisinde.

“—O kabrin içerisine nasıl sıkırlar bunu?”

O kabrin içerisinde bunu nasıl sıkırlar artık bu sıkılmanın nasıl olduğunu sen ara bul.

Şimdi ashâb-ı kiramdan Sa'd ibn-i Muaz isminde bir zât var. Allah şefaatine nâil etsin... Peygamber SAS'le kaç defa harbe girmiş çıkmış, büyük kumandanlıklar yapmış. Bu Sa'd'ı de kabir sıkmış. Sa'd'ı de kabrin sıkıldığını Peygamber SAS haber veriyor.

Sa'd ashâbı kiramdan bahtiyar bir zât. Onun hali öyle olunca, Allah bizim yardımcıımız olsun.

Bu dünya nasıl olsa geçecek arkadaş. Geçenlere geçtiği gibi nasıl olsa geçecek. Ne varlığının kıymeti var, ne de bilginin kıymeti var, ne de servetinin kıymeti var. Hiçbir kıymeti yok. Gözünü kapadın mı, işte gitti hepsi...

Onun için bak şimdi burada diyor ki:

Yahya AS, Zekeriya AS'ın oğlu, peygamber. Onu da sıkmış kabir. Halbuki Yahya AS'ın o kadar ağlayışı vardır ki, çok yalvarırmış Cenâb-ı Hakk'a... Onun dualarının önünde birçok can verenler bile olurmuş. O kadar âşıkâne yalvarmalar yapıyor Cenâb-ı Hakk'a... O yalvarmalara cemaat de dayanamıyor, birçok kimseler Cenâb-ı Hakk'a can veriyorlar o anda... O kadar âşık bir zât. Ama onu da kabrin sıkması nedendir biliyor musunuz?

Bir arpa nasılsa boğazından geçmiş. Başkasına ait bir arpa boğazından aşağı geçmiş. Kabrin sıkması bundanmış, ona kefarete olsun diye.

Vay bugün bizim halimize! Başka diyeceğimiz bir şey yok. Zenginlik çok kötü, hiç iyi bir şey

değil, hiç de sevmem. Niçin? Zenginlerin birçok kabahatleri var. Bir kere kendini beğenir,

ikincisi mağrurdur, üçüncüsü müsriftir. Zengin parası çok, istediği gibi harcar, kimse de bir şey diyemez, müsriftir.

Halbuki ayet-i kerimede:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

(الأعراف: ٣١)

(Külû ve'srebû ve lâ tûsrifû innehû lâ yuhibbû'l-mûsrifîn) "Yiyin için fakat israf etmeyin çünkü Allah israf edenleri sevmez." (A'raf, 7/31) buyrulmuştur.

Allah israfı hiç sevmez. Müsrifler cehennemlik kimselerdir.

Onun için bizim büyüklerimiz bize nasihatlerinde, yememizde ve içmemizde bile israf etmemeyi tavsiye etmişler. Bir kap yemek yeter demişler. Niçin?

Üç yesen, nefsinin hakkından gelemezsin. Fakir fukaraya da bırak biraz. Bir tanesini ye, iki tanesini de fakir fukaraya bırak.

Onun için zenginlik iyidir fakat helaline hesap, haramına da azap vardır.

e. Misafirlik Üç Gündür

Ahmed ibn-i Hanbel, Abd ibn-i Humejd ve Ebû Ya'lâ, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

⁶ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.181, no:7296; *Enes ibn-i Mâlik RA'dan*.

الضِّيَافَةُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ فَمَا زَادَ فَهُوَ صَدَقَةٌ

(حم. وعبد بن حميد، ع. عن أبي سعيد)

RE. 220/5 (Ed-dıyâfetü selâsetü eyyâmin, femâ zâde fehüve sadakatün.)

(Ed-dıyâfetü selâsetü eyyâmin) “Misafirlik üç gündür. (Femâ zâde fehüve sadakatün) Bundan fazlası sadakadır.”

Peygamber SAS Efendimiz yine buyurmuşlar ki:⁷

الضِّيَافَةُ ثَلَاثَ لَيَالٍ حَقٌّ لَّا زِمُّ فَمَا سِوَى ذَلِكَ فَهُوَ
صَدَقَةٌ

(الباوردي وابن قانع، طب. والخراطي عن غالب عن أبيه)

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.288, no:7860; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.259, no:742; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.103, no:3714; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.197, no:18472; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.323; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.172, no:3894; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.323, no:13617; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.V, s.233, no:5186; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.61, no:3779; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.323, no:13619; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.61, no:3779; Zeyd ibn-i Hâlid el-Cühenî RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.7, no:11060; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.197, no:18471; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.465, no:1287; Ebû Saîd RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.238, no:5751; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.V, s.233, no:5187; Zeyd ibn-i Hâlid el-Cühenî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.251, no:3058; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.353, no:6900; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XIV, s.109, no:13897.

RE. 220/6 (Ed-diyâfetü selâse leyâlin hakkun lâzimü, femâ sivâ fehüve sadakatün.)

(Ed-diyâfetü selâse leyâlin hakkun lâzimü) “Üç gece misafirlik, misafirin hakkıdır, lâzımdır. (Femâ sivâ fehüve sadakatün) Bundan sonrası sadakadır.”

[Dayf, misafir demek; diyâfet, misafirlik demek. Fakat Türkçe’de diyâfet anlam değiştirmiş, misafirlere yapılan yemek ikramı anlamına ziyafet olmuştur.]

Gerek evlenmelerde, sünnetlerde, herhangi bir sürurdan dolayı bir ziyafet yapılabilir. Bâhusus Ramazan-ı Şerif’te mü’minlerin birbirlerini davet edip, evlerinde hiç olmazsa bir çorba içirmelerinin faziletini, bu kadar zamandan beri bu müslümanlar acaba öğrenemediler mi dersiniz?

f. Misafir Rızkıyla Gelir

İbnü’s-Sünnî, Ebü’d-Derdâ RA’dan; Ebû Abdu’r-Rahman, Ebû Zerr-i Gıfârî RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

الضَّيْفُ يَأْتِي بِرِزْقِهِ، وَيَرْتَحِلُ بِذُنُوبِ الْقَوْمِ
يُمَحِّصُ عَنْهُمْ ذُنُوبَهُمْ

(ابن السنن عن أبي الدرداء؛ أبو عبد الرحمن عن أبي ذر)

⁸ Deylemî, Müsnedü’l-Firdevs, c.II, s.432, no:3896; Ebû Zerr-i Gıfârî RA’dan ve Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.IX, s.242, no:25835; Keşfü’l-Hafâ, c.II, s.36, no:1643; Câmiü’l-Ehâdîs, c.XIV, s.110, no:13902.

RE. 220/7 (Ed-dayfu ye'tî bi-rizkîhî, ve yertahilü bi-zünûbi'l- kavmi, yümahhisu anhüm zünûbehüm.)

(Ed-dayfu ye'tî bi-rizkîhî) “Misafir rızık ile gelir. (Ve yertahilü bi-zünûbi'l-kavmi) Kavmin günahını temizler gider. (Yümahhisu anhüm zünûbehüm) Onları günahlarından kurtarır.”

Misafire çorbayı içiren sensin ama, onun çorbası kendisinden evvel oraya gelmiştir. O rızık senin kesene, anbarına o gelmezden evvel gelmiştir. Onun gelişi o rızık almak içindir. Rızık gelmiş oraya eve, hazır. Yani sen vermiyorsun, kendi rızıkıyla geliyor.”

Ve yertehilu. “Gider.”

Geldi, rızıkıyla geldi, senin rızıkından değil kendisinin getirdiğini yiyor. Kimin misafiriye, giderken onun günahlarını alır götürür.

Gelir, rızıkını yer ve giderken de o evin günahlarını alır da götürür. Günahlarını da böyle siler götürür. Allah affetsin cümlemizi...

Bunlar ne söylemekle olur ne dinlemekle olur. Allah bize bizden yakın, bizim her gün kulağımıza fısıldıyor. Kulağımıza fısıldıyor, o kulak bu kulak değil iç kulağıdır. O iç kulağımıza fısıldıyor Allah. Fakat bu iç kulaklar tıkanmış için, o fısıltıyı duymuyor. Nasıl bu dış kulak tıkanmış vakit duymuyor, iç kulak da onun gibi. Yoksa o hayırları Allah-u Teâlâ bize her an duyurmaktadır.

Şimdi bak o kulak nasıl tıkanıyor.

g. Kalplerin Mühürlenmesi

Deylemî, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

الطَّابِعُ مُعَلَّقٌ بِالْعَرْشِ فَإِذَا انْتَهَكْتَ الْحُرْمَةَ
وَاجْتَرَأُوا عَلَى الْخَطَايَا وَعُمِلَ بِالْمَعَاصِي بَعَثَ
اللَّهُ الطَّابِعَ فَيَطْبَعُ عَلَى الْقَلْبِ فَلَا يَعْقِلُ بَعْدَ ذَلِكَ
شَيْئًا

(الديلمى عن ابن عمر)

RE. 220/8 (Et-tàbiu muallekun bi'l-arşi, feizentühiketi'l- hurmetü, ve'cteraû ale'l-hatâyâ, ve umile bi'l-meàsî, beasa'llähü't-tàbia feyatbeu ale'l-kalbi, felâ ya'kîlü ba'de zâlike şey'en.)

(Et-tàbiu muallekun bi'l-arşi) “Kalpleri mühürleyen mühür, Arş'ta asılıdır. (Feizentühiketi'l-hurmetü,) Emirler ayak altına alınır, (ve'cteraû ale'l-hatâyâ) hatalara cüret edilir, (ve umile bi'l-meàsî) maàsî ile amel edilirse, (beasa'llähü't-tàbia feyatbeu

⁹ Beyhakî, Şuabü'l-İman, c.V, s.444, no:7214; Ukaylî, Duafâ, c.III, s.355, no:710; Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.II, s.463, no:3980; İbn-i Hibbân, Mecrûhîn, c.I, s.332; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.228, no:10289; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XIV, s.148, no:13987.

ale'l-kalbi) Allah-u Teàla bir mühürcü gönderir, kalpleri mühürler. (Felâ ya'kîlü ba'de zâlike şey'en) Artık hiçbir şey para etmez."

İnsanların kalplerine basılan mühür, Arş'ta asılıdır. İnsanlar hukuku tanımazlarsa, hayırları tanımazlarsa ve hatalara cesaretle yürürlerse, günahları da çekinmeden işlerlerse, Cenâb-ı Hak muallak olan, Arş'ta asılı olan bu mührü onların üzerine gönderir. O günahları işleyen, hürmetleri yırtan, maâsîye cesaret eden insanların üzerine yollar. Onların kalbine o mührü vururlar. Bir kere vurdular mı, ondan sonra onların kafası artık âhirete ait işlere kat'iyen işlemez.

Dünyaya ait işleri yapar. Gâvurlara da bak neler yapıyorlar, Ay'a da gidiyorlar. İşliyor kafası ama âhirete müteallık olan kısımları kapanmıştır. Yani, "Bunda hayır yoktur!" demiş Allah-u Teâlâ, basmış damgayı. Bu damga bir kere basıldı mıydı, ondan sonra dünyanın vâizini toplasan, dünyanın edebiyatçısını toplasan tesir etmez. Ne kadar güzel konuşanları, bilginleri varsa toplasınlar getirsinler karşısına, söylesin, eğer bir tanesi kafasına girerse "Tüh!" deyin bana; girmez.

Niçin? Kapandı artık orası. O sandık kapandı, mühürlendi artık. Onu kimse açamaz. Ancak açacak olan yine Allah'tır.

Ne zaman?

"—Aman yâ Rabbi, tevbe yâ Rabbi!" diye yalvardığı zaman.

Bu akşam, Allahu a'lem, ikindi namazından sonra Kadir gecesine girmiş sayılıyoruz.

“—Yirmiden sonraki her gecede, tek gecelerde (21, 23, 25, 27, 29) arayın!” hadisi var ya.

E şimdi dünya birleştii artık, dünyada ayrılık yok. Her taraftan herkesin her dakikada haberi oluyor. Müslüman bir memlekette Ramazân-ı Şerîf ilan edildiği vakitte, “Ayı gördük biz, yarın Ramazan’dır.” dendiği vakitte, bütün müslüman memleketlerinin ona uyması lazım.

“—Ama bizde ay görünmediydi canım?” “—Sen de ister gör, istersen görme...”

Nîmetü'l-İslâm'a bakınız. Orucun ilk faslında Nîmetü'l-İslâm sahibi (Mehmed Zihni Efendi) bunu böyle açıklıyor. Doğuşa itibar etmiyor, “Müslüman memleketinin ilanındadır itibar.” diyor.

O memleket orucu ilan etti mi? Etti. “Diğer müslüman memleketlerinin de ona uyması lazım!” diyor.

Onlar 27’yi bu akşam yapıyorlar. Allahu a'lem bu. Bize de zaten her geceyi Kadir bilmek lazım. Her geceyi Kadir bileceksin, hazırlanacaksın ki Kadir’e rast gelesin. Malum ya Cenâb-ı Hak Kadir’i saklamış.

Niçin filan gecedir demiyor?

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

(القدر: ١)

(Innâ elzelnâhü fî leyleti'l-kadri) Biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik.] (Kadir, 97/1) derken 27. gecesi demiyor?

Niçin? Herkes her geceyi Kadir bilsin diyerekten. Deseydi, herkes o gece yüklenirdi ibadete, “Eh, Kadir’i yakaladık ya, oldu iş.” derdi.

Tabii Cenâb-ı Hak onu, hikmetinden sual olunmaz, öyle saklamış ki kullarım her geceye Kadir gözüyle baksınlar diye.

Peygamber SAS de bilfiil, mübarek peygamberliklerigelmezdenevvelbaşlamışlardı, tâ son günlerine kadar Ramazan’ın 20’sinden sonraki geceleri mescidde itikafla geçirdi.

Peygamber SAS’in işi çok, bütün milletin yükü üzerinde... Oradan geliyor müslüman olacak, “Biz müslüman olacağız ya Rasûlallah, bize İslâm’ı telkin et!” diyor, onun yükü üzerinde. Müslümanların hâcetleri var, üzerinde. Harpler var, üzerinde. Hep bunların işi varken hepsinin bir tarafa atıyor, çekiliyor mescidine, orada Allah’a veriyor kendini.

Onun içindir ki, *Ma’rifetnâme sahibi İbrahim Hakkı Hazretleri, Allah ile ünsiyet etmek için kullardan hiç olmazsa muvakkat bir vakit ayrılmak lazım olduğuna uzun boylu izahat vermiş.*

Allah içimizde, “Sizinleyim.” diyor ama etraf mâni. Öyleyse muhakkak insan şöyle bir an için çekilecek ve kendisini Hakk’a verecek, Hak’tan gelen ilhamları duyacak kabiliyeti gelinceye kadar buna devam edecek. Tabii her harekâtı

da buna göre düzgün olacak, işte o Kadir'i bulacak. Kadir'i buldu muydu, eh Allah-u Teâlâ'nın emniyeti altına giriyor demektir.

Şimdi bakın, müslümanların ilk devrini okuyoruz siyer kitaplarında değil mi? O müslümanlar fakir, bilgiden mahrum, her şeyden mahrum. Her mahrumiyet içerisindeyken, silahı da yok bıçağı da yok esvabı da yok, bir şeysi yok. Düşmanlara her yerde zafer kazanıyorlar.

Koca Acem ordusu! Acem ordusu ki bugünkü Rus ordusu onun yanında, o zamanki saltanatının yanında bugün hiç kalır. Ooo!.. Büyük güç o zaman. E zavallı Arap karşısına çıkmış seninle dövüşeceğim diyor. Gülüyor Acem:

“— Siz deli mi oldunuz?” diyor. “Deli misiniz siz? Benimle harp mi edilir hiç? Gelin bir kere şu kuvvetimi görün de ondan sonra çıkın karşıma!” diyor.

Gösteriyor ordularını, filleri, hazinelerini ve sairesini filan ki akılları durduracak bir şey.

“—Size ben biraz bir şey vereyim ne istiyorsanız da bu deliliği yapmayın. Kendi kendinizi de helâk etmeyin. Benim ordumun karşısında durulmaz!” diyor.

Biliyor, vaziyeti... Fakat onun o hiçe saydığı o zavallılar, o kocaman yenilmez olan Acem ordusunu altını üstüne çeviriverdiler.

“—Nasıl olur yahu? Parası yok, pulu yok, çıplak, karnı aç?”

Onlar Peygamber SAS'in uğrunda canlarını feda ediyorlar, “Ölürsek ölürüz! Ne yapalım gideceğiz

işte buraya!” diyorlar. Aç susuz! Elbette böyle bir ordu, millet elbette her şeye hakimdir.

Bir seferinde, Efendimiz SAS bir cemaati bir yere harbe yollamış; beş kişi, on kişi neyse. Onlar da gidecekleri yere kadar yetecek derecede un, hurma, neyse koymuşlar torbalarına, yola çıkmışlar, gitmişler. Fakat tahmin edememişler, yolda bitmiş erzakları... Yolda erzak bitmiş, daha menzile erişememişler.

Birisinin tek bir hurması var. O tek hurmayı ağzında saklıyor, yemiyor onu, çıkarıyor ötekine veriyor. O da ağzında biraz onun suyunu emiyor, çıkarıyor ötekine veriyor, o da ağzında biraz emiyor. Çıkarıyor, biraz üstüne su içiyorlar, onun kuvvetiyle menzillerine kadar gidiyorlar. Bugün bunu yapacak hangi insan var?

Bugün Çin var ya, adını duyuyoruz, uzak bir memleket. O gün ordu gitmez. Arap ordusu nasıl gidecek oraya kadar?

İki tane tüccar çıkmışlar Kafkasya'dan, şuradan buradan, derken ticaret kasdıyla Çin'e varmışlar. Fakat numûne insanlar. Orada Çin'in halkı bunları görüyor. Soruyor:

“—Siz kimsiniz yahu?”

“—Biz Ümmet-i Muhammed'deniz. Biz Muhammed SAS'in ümmetiyiz.”

“—Nedir sizin akîdeniz, dininiz?”

“—İşte şundan ibaret.”

“—Allah Allah!.. Ne kadar güzel! Nedir, telkin edin bize?”

“—*Lâ ilâhe illa’llah, Muhammedün rasûlü’llah.*”

İşte bugün, bilmiyorum ne kadar; geçenlerde bir 30 milyon filan diyorlardı ama hakiki rakamını bilmem, o kadar bir insanın müslüman olmasına sebep oluyorlar orada. Yani Çinliler müslüman oluyorlar. Bunların, bu tüccarın okuması da yoktur, yazması da yoktur, başka bir meziyeti de yoktur. İşte aklı erdiği kadar ticaret yapıyor.

Biz şu memlekete sahip olalı 500 seneyi geçmiş. Geçenlerde 500 kaçıncı sene diyerekten bayramını yapıyorlardı. Acaba biz kaç tane gâvuru müslüman yapabildik?

Bilgimiz çok ama! Ne kadar çok biliyoruz şimdi bugün biz! Herkesin ağzının suyu akıyor. Bilgi istediğin kadar var, fakat kendimize de faydası yok, karşıımızdakine de faydası yok.

İşte 500 senedir elimizde olan bu memlekette bunlar bize galip geldiler. Hıristiyan âlemi bize galip geldi, bizi kendilerine benzettiler. Biz onları kendimize benzeteceğimize onlar bizi kendilerine benzettiler. Ve her şeyimizde ve işimizde hayır kalmadı vesselam. Bizim Müslümanlığımız bundan ibaret.

Niçin?

O mühür vurulan kalplerden ne kadar hayır gelir arkadaş?

O müslüman ki, bir şey bilmiyordu ama kalbi nur ile doluydu. Allah onun kalbinden ona okuyordu, ona söylüyordu, o da ona göre hareket ediyordu.

Aziz kardeş! Hazret-i Ömer Medine-i Münevvere'den tâ Acemistan'daki ordusunu hangi âletle gördü?

Acemistan'daki ordusunun muhasaraya düşmek tehlikesini olduğunu hangi âletle gördü? Acemistan'daki o kumandan Medine-i Münevvere'deki Hazreti Ömer'in sesini hangi âletle duydu?

İşte o Allah'ın nuru kalplerinde öyle idi ki, müslümanların birbiriyle her tarafta irtibat vardı.

Binâen aleyh yine İbrahim Hakkı der ki:

“—Sen öyle bir kardeş bul ki senin elin kesildiği vakitte kan çıkarken, onun elinden de kan çıkıyorsa işte o senin kardeşindir.” diyor.

Buna fenâ diyorlar. *Fenâ fi'ş-şeyh, fenâ fi'r-rasûl, fenâ fi'llâh; üç mertebede. E bunun birincisini olamadan ikincisini hiç olamazsın. Üçüncüsü hiç olamazsın.*

Ah ah, şimdi o kalbe vurulan mühür, Sûre-i Mutaffifîn'de şöyle geçer:

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

(المطففون: ١٤)

(*Kellâ bel râne alâ kulûbihim mâ kânû yeksibûne*) [*Hayır, hayır! Doğrusu onların kazanmakta oldukları kalplerini paslandırmıştır.*] (Mutaffifîn, 83/14)

O mühür ki işte bel râne dediği, kararmış kalp. Bu kararmış kalbe o mühür vurulduğu vakitte hayır yok ondan sonra. İşte adı var kendi yok dedikleri gibi.

Allah hepimizi affetsin... Tevfikat-ı samedaniyesine mazhar etsin... Bu akşam Kadir Gecesi, gafletle geçirmemeli, lafla vakti geçirmemeli, öldürmemeli. Namaz mı kılacaksın, Kur'an mı okuyacaksın, tesbih mi çekeceksin ne yapacaksın yapmalı ve elleri kaldırıp içeriden Allah'a yalvarmalı:

“—Yâ Rabbi! Senin kulunum ben. Nâdim oldum, pişman oldum bütün hareketlerime, sana döndüm. Yolundan bir daha çıkmayacağım. Beni affet, mağfiret et...”

Nasıl diyeceksen de artık işte. Ve bu suretle o kalpteki mühür kaldırılır, çünkü vuran alır mühürü. Bugün vurur, sonra kul nâdim olunca, Allah o mühürü oradan siler atar. Bu kudret, kuvvet hepsi de Allah'ın elinde...

يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ

(الرعد: ٣١)

(Yemhu'llàhu mâ yeşâü ve yüsbitü ve indehû ümmü'l-kitâb) “Allah dilediğini siler, dilediğini de sabit bırakır. Bütün kitapların aslı, ana kitap onun yanındadır.” (Ra'd, 13/39)

İstedliğini istediği gibi yapmakta mutasarrıf-ı hakîkidir Hazret-i Allah.”

Onun için, maâsiyi işlemek kolay... Maâsiyi işlemek bak bugün hele çok serbest. Eskiden zor idi. Eskiden günah işlemek zor idi. Oruç yiyemezdin. Orucu yedin miydi polis yakalar götürür seni hapisaneye atardı.

Sonra arkadaşları insanı döverlerdi, “Sen ne edepsizsin böyle, bu ne cesaret?” derlerdi. Hatta bu memleketin hıristiyanları bile Ramazân-ı Şerîf’e hürmeten müslümanın yanında sigarasını içmez yemeğini de yemezdi. Bu memleketin hıristiyanı da bunu yapıyordu. Bak bugün ne hâle geldik!

Neden?

O maâsiyi yapmak kolay, ama o mührü yedikten sonra artık insanda hayır kalmıyor. Onun için ne desen para etmiyor ne söylesen para etmiyor! Bunun yegâne sebebi, günahlardan dolayı kalbin mühürlenmesidir.

Dün bir kardeş geldi de, oğlundan şikâyet ediyor:

“—Bu mübarek Ramazan’da hocaefendi oruç tutturamıyorum. Oruç tutmadığı gibi söylemesi icap etmeyen çirkinlikleri de yapıyor, günahları da işliyor.” diyor, ağlıyor.

Analık tabii. “O kadar söz söylüyorum hiç para etmiyor ve böyle konuştuğumdan dolayı bana da hakaret ediyor.” diyor.

Eh, bu maâsiyi kolay yapmak ama. Bunun sebebini kendisi de söylüyor. “Sebebi de oğlumun hadsiz bir zengin oluşudur.” diyor. Hudutsuz bir zenginliğe birdenbire kavuştu,

zenginlik şımarttı onu. Şımartınca şimdi ne Allah tanıyor ne Peygamber tanıyor ne de Ramazan tanıyor.” diyor.

Evet diyeceksin ki ne fakirler de var hocaefendi. Ne fakirdir, akşama ekmeği de yoktur zavallının ama, çoluk çocuk da evde açtır da yine o da bu kabahati işliyor, o da orucu yiyor. O da günahları işliyor?

Ne yapalım, mühür vurulduktan sonra zengin fakir bakmıyor işte. O mühürü vurdurmamak için çalışmak lazım! O maâsîyi işlemek kolay, fakat maâsînin arkasından mühür geldi miydi ondan sonra hayır olmuyor artık. Allah affetsin...

h. Sabreden ve Şükreden

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizî, İbn-i Mâce, İbn-i Hibbân, Hâkim ve Beyhakî, Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

¹⁰ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.26, no:2410; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V, s.313, no:1754; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.283, no:7793; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VII, s.100, no:6492; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.IV, s.306, no:8301; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.151, no:7194; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.VII, s.238, no:7381; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.16, no:314; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.197, no:1898; Ebû Avâne, *Müsned*, c.V, s.162, no:8242; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.XI, s.459, no:6582; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.465, no:8807; Abdü’r-rezzak, *Musannef*, c.X, s.424, no:19573; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.464, no:3982; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü’l-Usûl*, c.I, s.201; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.VIII, s.288; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VII, s.142; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.XV, s.185, no:3368; Ebû Hüreyre RA’dan.

الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ بِمَنْزِلَةِ الصَّائِمِ الصَّابِرِ

(حم. ت. حسن غريب، ه. حب. ك. ق. عن أبي هريرة)

RE. 220/9 (Et-tàimü’ş-şâkir, bi-menzileti’s-sàimi’s-sàbir,)

(Et-tàimü’ş-şâkir) “Yeyip de şükreden kimse, (bi-menzileti’s- sàimi’s-sàbir) oruç tutup da sabreden kimse gibidir.”

Bizim köyümüz var, hep biliriz köyleri. Ramazan-ı Şerîf’de siniler doldurulur, köyün kahvesi vardır yani misafirhane, oraya siniler gider. Oraya gelen misafirler buradan yerler. Fazla gelirse evlere götürürler. Hele bayramlarda her evden sofralar caminin önüne gider, caminin önü o sofrayla dolar. Camiden çıkan halk kim olursa olsun misafir yerli yabancı otururlar, orada güle çağıra bayramlarını yaparlar, yemeklerini de yerler.

Bunu hepiniz de bilirsiniz. Bu köylü kardeş bu yemeği getiriyor ama, belki evinde ikinci bir yemeği yoktur da... Fakat memleketler büyüdükçe, servetler arttıkça bunun daha mükemmel ve muntazam olması lazım gelirken maalesef ondan da çok uzaklaşıyoruz. Bu hususta teşvik yapılırsa, “Yahu bunlardan da bıktık artık!” diyecek hale düştük!

Şükür nasıl olacak?

“—Yâ Rabbi, şükür diyeceğiz.”

Şükür o değil. Allah’ın verdiği nimetleri ehline dağıtmak suretiyle şükür olur. Bu adam Allah’ın

verdiği nimetleri yediyor. Ne gibidir bunun vaziyeti? Sabırlı bir oruçlunun sevabı neyse, bu yedirenin de sevabı öyledir işte...

Gel de anlat!.. Şimdi bu, bu kadar yetsin.

i. Uzletin Faydası

Şimdi size İbrahim Hakkı Hazretleri'nin nasihatlarından birkaç tanecik okuyuvereyim yine.

Ey aziz ehlullah demişler ki:

“—Nâsın âfâtı ancak nâstır. Yani nâsa belâ nâstan gelir.

Mü'minin hayırlı malı koyundur ki onunla dağlarda, derelerde bulunup fitnelerden emin olur. Cemiyetten uzak kalmış, rahat, fitnelerden uzak.

Bunun arkasını okumayacağım, çünkü bugünkü cemiyet kaidelerine aykırıdır, onun için onu söylemiyorum. Yalnız bir şey gözüme çarptı:

“—Kim ki zalime zulmünde yardımcı olarak bir söz söylese, muhakkak Allah-u Teâlâ o zalimi ona musallat kılar.”

(Ma'rifetnâme'nin 326. sayfasını okuyun!)

“—Kûşeyi vahdette uzlet kılmak, kötü arkadaş ile oturmaktan ve ona yakın olmaktan eslem ve elyaktır. Riyaset sevgisi içinde olan kimse kat'iyen iflah olmaz. Cahil, kendi nefsinin düşmanı olunca, başkasına nasıl dost olur?”

Cahil deyince, okumak yazmak bilmeyen hatıra gelmesin! Bakın ashâb-ı kiramın içinde okuma yazma bilenler pek az idi. Cahil demek Allah'tan

uzak olan insanlar demek. Allah’a uzak demek daha doğrusu. Onlarla dost olmak fena.

“—Akıllı düşman ahmak dosttan yeğrekdir.”

Yine ehlullah demişler ki... Bunları iyi dinleyin ama:

“—Halktan uzak olan, Hakk’a yakın olur. Nâstan korku üzerine olan, Rabbiyle ünsiyet içinde olur. Rabbinle ünsiyet edebilmek için tenhâ kalmak lazım. Tenhâ kalasın ki Rabbinin sözlerini duyabilesin. Âlem-i melekût’e muttalî olmak, nâstan ayrılmakladır.”

Yine bu sayfalarının arkasında yazıyor:

“—Bu halvetlerin, riyazetlerin, uzletlerin arkasında muvaffak olan mü’mine evvela ne kadar maden varsa, her maden ne için yaratıldığını ona söyler, ‘Benim şeyim budur der. Hünerim bundan ibarettir.’ der.”

Atomcuların bugün bulmuş oldukları çeşitli bilgiler.

İkincisi nebâtât... Eğer mâdeniyâttaki seyr-i sülûkunu tamamladıysa, nebâtât alemine geçer. Ne kadar nebâtât varsa; ağacı da içinde, otu da içinde, onların hepsi kendi hassalarının neden ibaret olduğunu ona söylerler. Çünkü gönlü açılmıştır. Açık gönül için dünyanın her tarafı bir, yeri de bir göğü de birdir. O gönül mühürlenmemiştir. O gönül Allah’ın nuru ile nurludur. Nur ile olduğu için, bütün eşyanın kendisini ona haber vermesinde hiçbir güçlük yoktur.

Âdem AS yeryüzüne geldiği vakitte, dünyaya geldiği vakitte Cenâb-ı Hak onu melekleriyle bir imtihan etti. Birçok sorguları meleklerle sordu; “—Bilmeyiz biz Yâ Rabbi! Biz bilmeyiz, görmedik bunları. Yeni görüyoruz, ne bilelim nedir?” dediler.

Âdem AS’a sordu:

“—Nedir bunlar söyle yâ Âdem?”

Hepsini söyledi. Buna şu derler, buna bu derler, buna bu derler, buna bu derler diyerek. Hz. Âdem’deki üstünlüğü belli ettirmiş oluyor Cenâb-ı Hak orada.

Bunu neyle bildi Âdem AS?

Mektebe gitmedi? Bir hocası da yoktu ki bunları öğretsin ona?

Kendisi ilk adam? Onunla beraber bütün eşyanın esrarlarına da vâkîf? Niçin?

Gönül uyanık. Gönül nur, nûra karşı cehil yok, ruh her şeye hâkim, her şeyi biliyor. Ruh her şeyi bildiği, hâkim olduğu için ona gizli kapaklı bir şey yok. Nebâtâtı da biliyor, madeniyâtı da biliyor.

Üçüncü olaraktan hayvânâtı getirdi. Hayvânât da söyler. Bütün hayvânât hangi şey için yaratılmışsa hepsini söyler; “Ben şuna yararım, ben buna yararım...”

İnsandan sonra âlemi melekût... İşte buradaki dediği âlem-i melekût’a muttali olmak yine uzletin içerisinde oluyor. İnsanlardan ayrılıp Hâlık’ınla ne kadar baş başa kaldıysan, o kadar dünyadan, o kadar da âlemi melekût’tan haberdar olursun.

Akşamki hocaefendinin vaazı hoşuma gitti. Leyle-i Kadir.

İlk insanda bir huzur vardı. Para yok, rahatlık hiç yok, kaba döşek yok. İşte Arap evlerini görüyorsunuz çerden çöpten yapılmış. Fakat içlerinde öyle bir huzur var ki! Çünkü Allah var içlerinde. Allah ile olan o huzurlarından dolayı çok mesutlar. Çok mesutlar! O mes'udluğu telafi edecek hiçbir varlık yok. Bugün dünyanın bütün servetleri, ziynetleri, neleri varsa, yani hünerleri o huzurun yanında sıfırdır. Ama bizi, boncukların çocukları aldattığı gibi, bu dünya servetleri bizi aldatmış. Onun peşinden koşarken, Allah'ı unutuyoruz. Asıl ünsiyet edilecek, kazanılacak o gönülden gafil gidiyoruz.

Onun içindir ki bugün İslâm âlemini 500 milyon diyorlar, belki 600 milyon diyorlar. Eğer altı yüz milyonun içinden bir milyon çıkarsa yine bahtiyarız.

“—Nâsa tazarru etmekten hayırlısı onlardan ümidi kesmektir. Gezmekte rahatlık varsa da yalnızlıkta da selamet vardır. Yalnızlığın semeresi, faydası Allah ile ünsiyettir.”

Yalnızlığın mükâfatı Allah ile ünsiyet oluyor.

“—Dünyayı bilen zühd eder, nâsı anlayan onlardan ayrılır. Kim ki nâstan uzak kalır huzur ile saîd olur. Müjde o kimseye ki nâstan ayrıdır, kalbiyle Allah ile meşguldür.”

Peygamber peygamberliğiyle beraber niçin çekiliyordu evinden ayrılıp da o Mescid-i Saadet'te 10 gün i'tikâf ediyordu?

Ömürleri boyunca bunu yaptılar. Yalnız bir sene mazeretleri oldu, i'tikafı bıraktılar fakat Şevval'de iade ettiler. Bunları biz şey için yapmayız, yani biz de onlar gibi olacağız diye gibi bir şey hatırımızdan da geçmez. Çünkü

bizim ne mal olduğumuz meydanda. Yalnız Peygamberimizin sünnetidir diye yapabiliyoruz. Sen bana bir tane zengin gösterebilir misin ki bu ömrü hayatında girmiş bir mescide de 10 gün bir itikâf yapabilmiş? Zenginliğin birinci belası budur işte! Kafi ona! Kafi. Ayrılamaz işinden, dünyadan.

Ben bir gün hacca giderken bir zengine rast geldik tayyarede. Hacca gidiyoruz beraber. Benden de yardım istiyor, “Sen bana yardım et.” diyerekten.

Adamın çantası yanında tabii, beş dakika geçmiyor çantayı çıkarıyor bir liste var elinde onu bir gözden geçiriyor. Akli fikri listesinde. Hacca gidiyor ama akli fikri [listesinde,] belki 10 defa 20 defa onu çıkardı baktı listesine. Akli fikri orada.

“—Müjde o kimseye ki nâstan ayrıdır, kalbiyle meşgul olmaktadır. Ahmaktan uzak ol ki, her hal ü kârda zarardır. Ahmakla dostluk etme ki, asla hayır gelmez. Sana fayda ediyorum zannıyla büyük zararlar eder. Cahillerle sohbet azaptır. Ahmak ile geçinmek belâyı azîmdir. Akılsıza yakın ve dost olma. Yalancı ve hainden emin olma. Ancak müttakî, akıllı, zeki alimlerle sohbet eyle.

Hâlik’a isyanda kat’iyyen mahluka itaat etme. Ve kadınlarla sakın halvet edip yalnız başına kalma. Nâmahrem olan kadınlara bakmamak için gözlerini yumanlar, kalplerinde imanın tadını bulurlar.” demiş.

Yine ehlullah diyor ki;

“—Ey aziz kardeş! Uzlet ibadettir, izzet ve selamettir. Halka bakmak âfettir.”

Bakarsın görürsün koca koca kaşâneleri, sarayları, konakları... Onların enva-i çeşit otomobillerini, bineklerini. Tabii insandır, kayar o tarafa doğru gönlü, onun için âfettir. Bakmayan rahattır.

“—Dünya kardeşliği ateş gibidir. Azı fayda verir çoğu zarardır. Ateşe ihtiyacın kadar ateşe sokulursun. Fazla sokulursan yakar, uzak durursan üşürsün. İnsanlarla da aracılığın bu kadar olsun.

“—Nâs ile ünsiyet iflas alâmetidir, vesveseleri çoğaltır.” Dün bir hafız efendi geldi, Bolulu.

“—Yirmi beş seneden beri dedi, şu içimdeki vesveseler beni yedi bitirdi dedi. Şimdi Kur’an da okuyamıyorum hatta namaz da artık kıldıramayacak bir hâle geldim. Ne yapacağım, bana bir çare söyle?” dedi.

Neden bu?

Bu insanlar ile olan ünsiyetin cezasıdır.

“—Nâsı anlayan onlara itimat eylemez. Her bildiğini herkese söyleme. Halka ihtiyacını duyuran mahrum ve rezildir. Halktan müstağni olanın rızkı cezîl kadri celildir. Nâstan müstağni olan Hak ile ganî olur. Nâstan uzak olan Mevlâ’yı bulur. Dünya adamlarına boyun büken takvâdan uzak olur. Halktan ve kendisinden hayâ eden Hak Teâlâ’dan hayâ etmiş olur.”

“—Ehli dünya ile görüşme, hiç işlerine karışma. Dostunun düşmanına da gitme ve ona hürmetle dostunu da incitme! Melikler kapısına kat’iyyen gitme, gidersen onlara müdâhene etme. Sev seni seveni, sorma seni sormayanı. Kendi kadrini bilen halk arasına düşmez. Hak ile ünsiyeti bulanın halk ile işi olmaz. Gönül ehli nâsa cesediyle yakın ve gönlü ile uzak olmalıdır.”

İbrahim Ethem Hazretleri'ne demişler ki, bunu da okuyayım yetsin;

“—Niçin nâs ile ünsiyet etmezsin?”

Bu İbrahim Ethem Hazretleri hakikaten çok ibrettir, umuma, hepimize... Mâlum padişah idi, bıraktı saltanatı. Saltanat için bugün insanlar birbirini yiyor. O, istemem ben bunu dedi bıraktı gitti. Mekke-i Mükerrreme'ye gitti, kendisini irşad edecek birisini buldu. Ona uzun müddet hizmetler etti. Hikâyesi uzun. *Tezkiretü-l-Evliya'yı okursanız orada rast gelirsiniz.*

Buna demişler ki:

“—Niçin halk ile ünsiyet etmiyorsun? Girsene, sen de insan değil misin, aramıza gir. Muhabbet edelim konuşalım!”

Bakın, ne cevap veriyor:

“—Büyüklerin kibrinden, küçüklerin ahmaklığından, akranımın da hasedinden firar edeliden beri içim rahat. Onların beni rahatsız etmelerinden halâs oldum.” demiş.

Büyükleri mağrur, küçükleri ahmak, akranı da haset... Bu insanlar arasında insan azıcık temeyyüz etti mi, hasetçiler tarafından arkasında birçok dedikodu yayılır gider. Yalan, istediğin kadar. Sözde müslüman yalan söylemeyecek, sözde müslüman ayıp açmayacak, sözde müslüman kardeşinin kardeşidir diyerekten birbirine hürmet gösterecek.

“—Hilekârlar insan suretinde şeytandırlar.”

Bunun güzel bir de insanı tavsifi var. O da çok ayrı bir derstir. İnsan insan olur mu ki, kaç devreden geçiyor da ondan sonra insanlık adını alabiliyor. O insanlık adını alamayan o hilekârlar

da kalıp itibariyle insan ama hilkat itibariyle şeytandırlar.

Bunun altında, beşinci ders olarıktan ehlullah demişler ki;

“—Mevlanın marifetini talip olana lazımdır ki dünya adamlarından uzlet kılsın.”

Bu da ayrı; nasip olursa onu da bayram dersinde okuruz inşaallah.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikat-ı samedâniyyesine mazhar etsin...

O eski kitaplarımızdaki yazılan ifadeleri, tabii biz bugün tam manasıyla çeviremiyoruz. Onun için her müslüman onları okuyabilecek bir çalışmaya gayret göstermesi lazımdır doğrusu. Oradan aldığı dersi başka bir yerden alamaz.

Namazlar farz olarak kaç rekâttir?

“—Yirmi rekât.”

Kaç rekât kılıyoruz?

“—Kırk kılıyoruz.”

E 20’sini ne olacak bunun, fazla değil mi? Buna ne diyoruz?

“—Fazlaya sünnet diyoruz.”

Daha bunun fazlası da var. Bir kısmı da sabahtan sonra iki rekât işrak kılar. Arkadan duhâ kılar 6-8-10 neyse. Arkasından öğlenin son sünnetini, yatsının son sünnetini de dört kılar. Evvâbin kılar, yatarken kılar, gece kalkar kılar. Birçok namaz var. Böyle mübarek günlerin ayrıca namazları da vardır, onları da kılar.

Farz iki rekâttir sabahleyin, bak kaçta çıktı? Yirmi rekât kaçta çıktı?

“—Zekât kırkta bir diyorlar.”

Hayır canım, kırkta bir farz... Namazın sünneti olur da zekâtın sünneti olmaz mı? Bunu hiç hesaba katmıyor insan ama.

Peygamber SAS Ramazan'da yardımını böyle sel gibi akıtırdı.

Onun için, "Ben zekâtımı veririm!.." diyor bazıları.

"—Eh pekâla..."

Şimdi Araplar iki rekât kılıyorlar. Şimdi Suud'da âdet, sünneti bırakıp kaçıyorlar. Sünneti bırakıp kaçıyor ama, yahudinin önünde de duramıyor!

Sünnetlere itibar çok lazım!

Zekât kırkta bir olunca bak şimdi bir de ilave oldu iki, kırkta iki oldu. Kırkta bir idi kırkta iki oldu. Öteki nafileleri de katarsan yüzde 10 olur. En aşağı bir müslüman yüzde iki değil yüzde 10 vermeli. Yüzde 90'ı sana kalacak.

İkinci bir mesele daha. Bir vâiz efendi demiş ki: "—İşlemeyen paraların zekâtı olmaz."

Bir arkadaş geldi:

"—Benim param var ama çalıştıracak durumda değilim. Çalışmıyor param duruyor. Hocaefendi böyle dedi, bunun zekâtı yokmuş." dedi.

İyi ya dedim, yoksa. Kadınların kollarında bilezikleri var, boyunlarında altınları var. Çalışmıyor tabii, o da bir para kazanmıyor. Onlara zekât düşmüyor mu?

Çalışmıyorsa o demek değil. O paralar ne kadar durursa dursun. Hükmen çalışma takdirindedir onlar, çalışır para gibidir.

Sen çalıştıramıyorsan ver çalıştırana, o çalıştırsın. O durmak için yaratılmamış, çalıştırmak için yaratılmıştır o... Onu sen saklıyorsun. Sakladığından dolayı çalışmıyorsa, parasının zekâtını vermek gerekiyor.

“—E bitecek?”

Biterse ne yapalım, ömrün de o zaman biter. Para bitti, ömrün de biter. Korkma, ömürle para denktir. Biri bitti mi öbürü de biter arkadan. Sıkıntı çekmezsin.

Allah kusurlarımızı affetsin...

Bazen söyleyende eksiklik oluyor, yahut dinleyende eksiklik oluyor. Anlaşıldı mı?

“—Paranın işlemeyeninde zekât yoktur.” diye zekâtı vermemeye kalkmış.

“—Öyle değil arkadaş, hükmen onlar çalışıyor sayılır.” dedim

“—E çalışamıyorum ben?” diyor.

Çalışamazsan, çalıştıracak bir adam bulursun elbette...

Li'llâhi'l-fâtihah!

Mehmet Zahid Kotku

14. 11. 1971 - İskenderpaşa Camii

26 Ramazan 1391

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU / Hadis Dersleri'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü